

30 anys d'educació en el lleure a Catalunya

Text: Toni Reig i Casassas, director general de Joventut
 [Adaptació del discurs pronunciat amb motiu de l'acte de lliurament del diploma de monitor/a 100.000 celebrat el 17 d'abril al Palau de la Música de Barcelona]

Foto: Direcció General de Joventut

Des de l'any 1982, en què es van donar els primers diplomes de monitor d'educació en el lleure, el sector no ha deixat de créixer. Un sector que compta avui amb 30 escoles de formació que donen servei a 960 entitats d'educació en el lleure, en les quals participen uns 28.000 monitors i que donen servei a quasi 203.000 infants i joves

Moment en què el director general de Joventut, Antoni Reig, pronuncia el seu discurs en l'acte de lliurament del diploma de monitor/a número 100.000

Lany 1982, la Direcció General de Joventut va lliurar els primers diplomes de monitor d'educació en el lleure. Des d'aleshores han passat 30 anys i, durant tot aquest temps, no han deixat de sortir, any rere any, noves promocions de joves amb el títol de monitor. I així, com

qui no vol la cosa, hem arribat a la xifra de 100.000 diplomes. Que vol dir 100.000 persones que han obtingut el títol de monitor d'educació en el lleure a Catalunya.

Cal destacar que durant aquest 30 anys hi ha hagut una demanda pràcticament constant pel que fa a persones que volien formar-se com a monitors i monitores. Una demanda formativa que no ha baixat

en cap moment! I és que l'educació en el lleure sempre ha estat un sector preocupat per la qualitat de la seva intervenció educativa. De fet, des del seu origen, les entitats han estat les primeres interessades en generar una formació contribuint, per elles mateixes, al naixement de les escoles d'educació en el lleure. Escoles que s'han nodrit de la pràctica i de l'experiència per disposar d'educadors ben formats i ben preparats. Tot plegat posa de manifest que l'educació en el lleure no té res de temporal. I fa ben patent la rellevància i l'arrelament d'aquest fenomen al nostre país. Un fenomen únic i no comparable en importància i dimensió a tota Europa. I d'això, n'hem de ser ben conscients: 30 escoles de formació que donen servei a 960 entitats d'educació en el lleure, en les quals hi trobem, actualment, prop de 28.000 monitors en actiu i on hi participen quasi 203.000 infants i joves.

Queda clar, doncs, que quan parlem d'educació, a Catalunya, no podem deixar de parlar de l'educació en el lleure. Perquè no es tracta d'una anècdota, al contrari: és una tasca educativa i social de primer ordre, tant en termes quantitius,

“L’educació en el lleure representa una contribució molt valuosa a la formació i el creixement personal dels infants i joves. I és un espai immillorable per a la transmissió de valors, gràcies a la proximitat i a la complicitat que s’estableix entre infants i monitors”

Acte de lliurament del carnet de monitor/a de lleure 100.000

com en termes qualitius. L’educació en el lleure representa una contribució molt valuosa a la formació i el creixement personal dels nostres infants i joves. I és un espai immillorable per a la transmissió de valors, gràcies a la proximitat i a la complicitat que s’estableix entre infants i monitors (per la proximitat d’edat i també pels aspectes singulars de la seva metodologia pedagògica). En una bona part dels casos, aquesta transmissió de valors s’està fent des de la gratuïtat i el voluntariat. És a dir: que l’estan duent a terme joves que no esperen res material a canvi. Que ho fan simplement perquè hi creuen i s’autorealitzen fent-ho. Perquè volen aportar el seu gra de sorra a la construcció d’un món millor. I perquè pensen que el seu exemple personal d’implicació i de compromís és la millor manera de transmetre als nois i les noies els valors en què ells creuen. Segurament perquè ells, com a infants, també van rebre aquesta formació desinteressada. I és que l’educació en el lleure ha estat i és una escola de ciutadania i de compromís. I aquest valor s’ensenya i s’aprèn des de la pràctica i des de la gratuïtat.

Tota aquesta tasca desinteressada i voluntària es du a terme amb un absolut rigor pedagògic i metodològic. Perquè voluntariat i qualitat no estan renyits. I justament per això existeix el títol oficial de monitor. Un títol que és un segell de qualitat. Una certificació de la preparació i la competència dels monitors i les monitores a l’hora de fer la seva tasca. En definitiva: una garantia de professionalitat. Ara bé, si parlem de la professionalitat de monitors i directors, no podem deixar de fer també una altra consideració, lligada a la professionalització del sector del lleure educatiu. Perquè a més de monitors voluntaris, també hi ha monitors remunerats. I una cosa és la professionalitat i una altra la professionalització. La professionalitat és la feina ben feta, la qualitat, el rigor... I això ho trobem sempre present en la tasca dels nostres educadors. De tots ells: dels voluntaris i dels remunerats. Perquè no es contraposen, sinó que és complementen: Els que hi dediquen unes hores del seu temps lliure de manera desinteressada i els qui han decidit convertir la seva afició (o la seva vocació) en una activitat professional i han optat per fer de l’edu-

cació en el lleure el seu ofici. O fins i tot, aquells que comparteixen ambdues vessants. En definitiva, parlem d’un sector professional i exigent en la seva voluntat de servei amb i des de les persones.

Voldria fer un reconeixement també a les escoles. Perquè tot això (el rigor i la professionalitat) també es pot aplicar a les 30 escoles reconegudes per la Direcció General de Joventut que ofereixen els cursos que donen dret a la titulació de monitor o monitora i de director o directora. La potència i el rigor de la formació d’educadors en el lleure descansa sobre unes escoles que sempre han mostrat una clara vocació de solvència, qualitat, millora i innovació i que han estat capaces d’adaptar-se als reptes i a les noves necessitats que han anat apareixent durant els darrers 30 anys. El propòsit de la Direcció General de Joventut de vetllar per la qualitat de la formació de monitors i directors, no el podríem aconseguir sense la bona feina que fan les escoles. Sense el seu bon treball i la seva professionalitat. Gràcies, per tant, a tots aquells monitors, monitores, directors, directores, docents i responsables d’entitats i escoles. ■